

Learning Responsibility of Mathayomsuksa 1 Students Learned by Guidance Learning Package

Kosanah Awae¹ Maithai Chaiyapan²

^{1,2} Faculty of Education, Songkla Rajabhat University

Abstract

This research sought to 1) compare the learning responsibility of the experimental group of students before and after using the guidance activity set to develop learning responsibility, and 2) compare it to the control group who studied with regular guidance. The experiment included 60 Mathayom 1 students in the second semester of the 2024 academic year at Akkarasartwittaya School (Foundation) who volunteered to participate. They were selected using a purposive sampling method from classrooms with an average learning responsibility score below the 25th percentile. A random lottery was then performed to split the sample into 30 experimental and 30 control groups. In this study, a learning responsibility test and a 5-activity guiding activity package to develop learning responsibility received a reliability score of .91 for the full version. Data analysis employed mean, standard deviation, and t-test.

The research results found that (1) The experimental group of students studied using the guidance activity package to develop learning responsibility. The students in the experimental group who studied using the guidance activity set to develop learning responsibility had a significantly higher mean score of learning responsibility after studying than before studying at the .01 statistical level. (2) The students in the experimental group who studied using the guidance activity set to develop learning responsibility had a significantly higher mean score of learning responsibility than the control group who studied using the normal guidance activities at the .01 statistical level.

Keywords: Guidance activity package, Learning responsibility, Mathayomsuksa 1 students

How to Cite

Awae, K., & Chaiyapan, M. (2025). Learning Responsibility of Mathayomsuksa 1 Students Learned by Guidance Learning Package. *Research and Development Journal Suan Sunandha Rajabhat University*, 17(1), 132-142. Retrieved from <https://so05.tcithaijo.org/index.php/irdssru/article/view/278071> (In Thai)

ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขอชานะห์ อาแว¹ ไหมไทย ไชยพันธุ์²

^{1,2} คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1). เปรียบเทียบความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน 2). เปรียบเทียบความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนและกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยกิจกรรมแนะแนวแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนอัครศาสนวิทยา (มูลนิธิ) จำนวน 60 คน คัดเลือกโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงจากห้องเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบในการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ตามผลการประเมินจากแบบวัดความรับผิดชอบในการเรียน และมีความสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง หลังจากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบจับฉลากเพื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบวัดความรับผิดชอบในการเรียน และ 2) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน จำนวน 5 กิจกรรม ซึ่งได้รับค่าความเที่ยงตรงทั้งฉบับที่ .91 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเช่น ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบในการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบในการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้กิจกรรมแนะแนวปกติอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมแนะแนว, ความรับผิดชอบในการเรียน, นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

บทนำ

ความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะที่สะท้อนถึงวุฒิภาวะทางอุปนิสัยของบุคคล โดยแสดงออกผ่านความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียรพยายาม ความละเอียดรอบคอบ ตรงต่อเวลา มีการวางแผน ตรวจสอบงาน และมุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย นอกจากนี้ ยังรวมถึงการยอมรับผลของการกระทำทั้งในด้านบวกและด้านลบ ตลอดจนการรักษาคำพูด ชื่อสัตย์ต่อหน้าที่ และอดทนต่ออุปสรรค **อาทิษฐ์ อรัญรุท** (Aranrut, 2020) ในบริบททางการศึกษา ความรับผิดชอบของนักเรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จทางการเรียน โดยนักเรียนที่มีความรับผิดชอบจะมีความเอาใจใส่ต่อการเรียน เข้าเรียนตรงเวลา ส่งงานตามกำหนด และพยายามปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเองให้ดียิ่งขึ้น ในทางกลับกัน นักเรียนที่ขาดความรับผิดชอบ เช่น ไม่ส่งงานตามเวลา ขาดความตั้งใจในการเรียน หรือไม่เตรียมตัวก่อนเข้าเรียน อาจประสบปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์

วารสารจะระบุชื่อผู้แต่งในการอ้างอิงครั้งแรก (เฉพาะภาษาไทย)*

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาการด้านทักษะชีวิตในอนาคต พรชัย หลายพสุ (Laiphasu, 2015) ดังนั้น การปลูกฝังความรับผิดชอบควรเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก โดยเริ่มตั้งแต่สถาบันครอบครัว โรงเรียน ชุมชน รวมทั้งบุคคล ที่ใกล้ชิดกับเด็ก เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูผู้สอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียน โรงเรียนมีบทบาทสำคัญ ในการพัฒนาพฤติกรรมและทัศนคติของนักเรียน ครูจึงสามารถส่งเสริมความรับผิดชอบผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีโครงสร้างชัดเจนและเป็นระบบ เพื่อพัฒนานิสัยรับผิดชอบให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน ลำดวน อาลัย (Alai, 2021)

ชุดกิจกรรมแนะแนว เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบโดยต้องให้มีความสอดคล้องกับ เนื้อหาวิชา วัตถุประสงค์ และจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตามเป้าหมายที่ต้องการซึ่งชุด กิจกรรมแนะแนว อาจประกอบด้วยสื่อประสม หรือการใช้เทคนิควิธีการต่างๆ เช่น สถานการณ์จำลอง การ อภิปราย โดยต้องมีความสอดคล้องกับเนื้อหาหรือกิจกรรมที่จัด ยุพยง ใจกว้าง (Jaikwang, 2018) ซึ่งถือว่าเป็นตัวแปรสำคัญในการช่วยเหลือ ส่งเสริม พัฒนาให้ผู้เรียน ให้เติบโตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เต็มตามศักยภาพ ของตนเอง สามารถช่วยให้นักเรียนได้รู้จักตนเองทั้งด้านของความสนใจ ความสามารถ ความถนัด และนำไป วางแผนด้านการศึกษาต่อและด้านอาชีพต่อไปในอนาคต รวมทั้งสามารถวางแผนการใช้ชีวิตให้อยู่ในสังคมได้ อย่างมีความสุข ชุตินา ทองมีขวัญ (Thongmeekwan, 2021) และจากการพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเอง ด้านการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุล วิทยา” จำนวน 30 คนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวจำนวน 10 กิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า หลังจากการเข้าร่วม กิจกรรม นักเรียนมีระดับความรับผิดชอบที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปราณชีวัน ธนวัฒนากร (Tanawattanakorn, 2019) ในทำนองเดียวกัน จากงานวิจัยที่ศึกษาการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อ การเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้กิจกรรมแนะแนว ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วม กิจกรรมมีความรับผิดชอบสูงขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 จิรัฐา ไนย ราษฎร์, ครรชิต แสนอุบล, และนฤมล พระใหญ่ (Noyarach, saenubol & Praya, 2021) จากงานวิจัยกล่าว มาข้างต้น แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมแนะแนวเป็นเครื่องมือสามารถช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความตระหนักใน หน้าที่ของตนเองและพัฒนาความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน จำนวน 5 คน ได้ข้อมูลว่า นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน เช่น พุดคุย เล่น หรือนอนในระหว่างเรียน ไม่ร่วมกิจกรรมที่ครูจัดไว้ พาอุปกรณ์ไม่ครบ เข้าห้องเรียนสาย ไม่ทำงานตามที่ มอบหมาย ส่งงานช้าหรือไม่ส่งเลย และไม่ติดต่อครูหากขาดเรียน ซึ่งลักษณะพฤติกรรมดังกล่าวมีผลต่อการ เรียนรู้ของนักเรียนและอาจทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะ ศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอัครศาสนวิทยา (มูลนิธิ) ซึ่งหวังว่าจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้นักเรียน ตระหนักเห็นความสำคัญของความรับผิดชอบในการเรียนและนำไปสู่การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่ยั่งยืนใน อนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังเรียนโดยใช้ชุด กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนและกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยกิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Research Design) โดยศึกษาจากกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน ส่วนกลุ่มควบคุมใช้กิจกรรมแนะแนวปกติ โดยผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีการวิจัย ดังนี้

1. สมมติฐานการวิจัย

1.1 ภายหลังการเรียนด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน นักเรียนกลุ่มทดลองมีความรับผิดชอบในการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.2 ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียน โดยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยกิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนอัครศาสนวิทยา (มูลนิธิ) 4 ห้องเรียน จำนวน 176 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนอัครศาสนวิทยา (มูลนิธิ) จำนวน 60 คน คัดเลือกโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงจากห้องเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบในการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ตามผลการประเมินจากแบบวัดความรับผิดชอบในการเรียน และมีความสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง หลังจากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบจับฉลากเพื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบวัดความรับผิดชอบในการเรียน และชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 แบบวัดความรับผิดชอบในการเรียน เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยได้กำหนดนิยามปฏิบัติการของตัวแปรความรับผิดชอบในการเรียน แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) การเอาใจใส่ในการเรียน 2) การจัดการเวลา 3) ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน และ 4) ความเพียรพยายาม โดยสร้างแบบวัดจำนวน 24 ข้อ ซึ่งแบ่งเป็นด้านละ 6 ข้อ ใช้รูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Rating Scale) 5 ระดับ จากนั้นนำแบบวัดไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านการศึกษาแนะแนว และจิตวิทยา พิจารณาความเหมาะสมด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ ผลการประเมินได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .66 ขึ้นไป จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 35 คน ที่คัดเลือกจากห้องเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ผลการทดลองนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยสูตรของเพียร์สัน โดยเลือกข้อคำถามที่มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .24 ถึง .65 และนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรง

ของแบบวัดด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha) ได้ค่าความเที่ยงตรงทั้งฉบับที่ .91

3.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดนิยามปฏิบัติการของตัวแปรความรับผิดชอบในการเรียนออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) การเอาใจใส่ในการเรียน 2) การจัดการเวลา 3) ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน และ 4) ความเพียรพยายาม ซึ่งชุดกิจกรรมประกอบด้วย 5 กิจกรรม (กิจกรรมละ 50 นาที) ได้แก่ 1) ก้าวเข้าสู่ความรับผิดชอบ 2) เอาใจใส่การเรียน รอบคอบการทำงาน 3) การจัดการเวลา...เพื่อความสำเร็จ 4) ก้าวสู่ความสำเร็จด้วยความเพียร และ 5) ปัจฉิมนิเทศ ผู้วิจัยได้นำชุดกิจกรรมให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องของชื่อกิจกรรม สารสำคัญ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนดำเนินกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผลกิจกรรม ซึ่งผลการประเมินพบว่ามีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.86 แสดงถึงความเหมาะสมของชุดกิจกรรม จากนั้นได้นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 35 คน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ผลการทดลองพบว่า เวลาที่ใช้จัดกิจกรรมเดิม (30 นาที) ไม่เพียงพอสำหรับการสรุปผลการเรียนรู้และการสะท้อนความเข้าใจของนักเรียน ผู้วิจัยจึงปรับระยะเวลาเป็น 50 นาที เพื่อให้กิจกรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น ก่อนนำชุดกิจกรรมที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มทดลองต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนอัครศาสนวิทยา (มูลนิธิ) จำนวน 60 คน คัดเลือกโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงจากห้องเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบในการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ตามผลการประเมินจากแบบวัดความรับผิดชอบในการเรียน และมีความสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง หลังจากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบจับฉลากเพื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยติดต่อผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวเพื่อขออนุญาตดำเนินการจัดกิจกรรมและเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอัครศาสนวิทยา (มูลนิธิ) จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 60 คน

4.2 ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดของการจัดกิจกรรม ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน เข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในครั้งนี้

4.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง (Pre-test) ด้วยการให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบวัดความรับผิดชอบในการเรียนก่อนเริ่มการจัดกิจกรรม

4.4 ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรม โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง โดยใช้กิจกรรมทั้งสิ้น 5 กิจกรรม กิจกรรมละ 50 นาที ตามแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว จำนวน 1 สัปดาห์ และจัดกิจกรรมแนะแนวปกติกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มควบคุม

4.5 ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลองตอบแบบวัดความรับผิดชอบในการเรียนหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน ซึ่งเป็นแบบวัดความรับผิดชอบในการเรียนฉบับเดียวกันกับที่ทำก่อนการทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

4.6 ผู้วิจัยนำผลคะแนนที่ได้จากแบบวัดความรับผิดชอบในการเรียนทั้งก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มาทำการวิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ด้วยการใช้สถิติ ดังนี้

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)

5.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบโดยใช้ค่าทีแบบไม่อิสระต่อกัน (t-test for dependent sample) และการทดสอบโดยใช้ค่าทีแบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test independent sample)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอัครศาสนวิทยา (มูลนิธิ) สามารถนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่จำแนกตามเพศ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่จำแนกตามเพศ

เพศ	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	จำนวน (30คน)	ร้อยละ	จำนวน (30 คน)	ร้อยละ
ชาย	12	40	16	53.3
หญิง	18	60	14	46.7
รวม	30	100	30	100

จากตารางที่ 1 พบว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามเพศของกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน เป็นเพศชายจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 40 และเพศหญิงจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 60 ส่วนกลุ่มควบคุมจำนวน 30 คน เป็นเพศชายจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 และเพศหญิงจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7

2. ผลการเปรียบเทียบความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังเรียนโดยใช้

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน

กลุ่มทดลอง	$\bar{X}$	$S.D.$	T	Sig
ก่อนเรียน	3.24	0.31	7.97**	.000

หลังเรียน	4.06	0.34
-----------	------	------

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน มีคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบในการเรียนก่อนเรียนเท่ากับ ($\bar{X}$ = 3.24, $S.D.$ = 0.31) และมีคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบในการเรียนหลังเรียนเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.06, $S.D.$ = 0.34) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้

3. ผลการเปรียบเทียบความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนและกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยกิจกรรมแนะแนวแบบปกติ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนและกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยกิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

กลุ่มทดลอง	$\bar{X}$	$S.D.$	T	Sig
ก่อนเรียน	4.06	0.34	9.55**	.000
หลังเรียน	3.27	0.14		

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ภายหลังการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบในการเรียนหลังเรียนเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.08, $S.D.$ = 0.34) และนักเรียนกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบในการเรียนเท่ากับ ($\bar{X}$ = 3.27, $S.D.$ = 0.14) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอัครศาสนวิทยา (มูลนิธิ) สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน มีคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบในการเรียนก่อนเรียนเท่ากับ ($\bar{X}$ = 3.24, $S.D.$ = 0.31) และมีคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบในการเรียนหลังเรียนเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.06, $S.D.$ = 0.34) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก การนำเทคนิคและวิธีการที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมกลุ่ม การวิเคราะห์กรณีศึกษา การอภิปราย และการวางแผน มาใช้ในการจัดกิจกรรม ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงเนื้อหากับสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน ทำให้เข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของความรับผิดชอบในการเรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและการใช้กระบวนการต่างๆ ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีบทบาทในกิจกรรมมากที่สุด ศิริพร วรรณาศรี (Wathanasri, 2020) ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยอื่นๆ เช่น การศึกษาผล

การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการอาชีพพทุธมณฑล จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบในการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าการทดลอง นลินา เจริญนิทย์ จิระสุข สุขสวัสดิ์และนิธิพัฒน์ เมฆขจร (Charoenit, Suksawat, & Mekkhachorn, 2022) และการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า นนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความรับผิดชอบในการเรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา สูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ภัทรสุดา บุญสร้อย, จิตตินันท์ บุญสถิรกุลและ วราภรณ์ โสมะนันท์ (Boonsoi, Boonsathirakul, & Somanandana, 2023) และสอดคล้องกับการวิจัย ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคทางจิตตปัญญาศึกษาในรายวิชาปรัชญาการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบทางการเรียนของนิสิตวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา ผลการวิจัยพบว่า นิสิตวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา มีคะแนนความรับผิดชอบทางการเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคทางจิตตปัญญาศึกษาสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคทางจิตตปัญญาศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รักจิต สุทธิพงษ์ (Suttipong, 2019) การศึกษาเหล่านี้ยืนยันว่า การใช้กิจกรรมที่หลากหลายและเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนสามารถพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ.

2. ผลการเปรียบเทียบความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนและกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยกิจกรรมแนะแนวแบบปกติพบว่า ภายหลังการเรียนด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบในการเรียนเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.08, $S.D.$ = 0.34) และนักเรียนกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบในการเรียนเท่ากับ ($\bar{X}$ = 3.27, $S.D.$ = 0.14) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน ได้มีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมครอบคลุมการพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเอาใจใส่ในการเรียน ด้านการจัดการเวลา ด้านความละเอียดรอบคอบในการทำงานและด้านความเพียรพยายาม กิจกรรมเหล่านี้ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะสำคัญ เช่น การอภิปราย การนำเสนอ และการวิเคราะห์กรณีศึกษา ผ่านกิจกรรมกลุ่มและการยกตัวอย่างสถานการณ์ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ แตกต่างจากกลุ่มควบคุมที่เรียนผ่านการบรรยายและการแสดงความคิดเห็นร่วมกันเท่านั้น ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิด การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Centered Learning) ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้คิดวิเคราะห์ แสวงหาความรู้ และลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามความต้องการและความสนใจของตนเอง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สุพิชญา พันธเดช (Phandet, 2020) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบในการเรียนต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า จิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุด

การให้ข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ชัยญา บุญรักษ์ (Boonyarak, 2013) เช่นเดียวกับงานวิจัยที่การศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวควบคู่กับภูมิปัญญาวิถีปกาเกอะญอเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำใส จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวร่วมกับภูมิปัญญาวิถีปกาเกอะญอ มีความรับผิดชอบสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ลำดวน อาลัย, นิธิพัฒน์ เมฆจร และ นิรนาท แสนสา (Alai, Mekkhachorn, & Sansa, 2024) จากผลการวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมพฤติกรรมรับผิดชอบของนักเรียน ซึ่งแตกต่างจากการเรียนรู้แบบบรรยายทั่วไปที่เน้นการรับข้อมูลมากกว่าการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

สรุปผลการอภิปราย

ผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมพฤติกรรมรับผิดชอบของนักเรียนทั้งในด้านการเอาใจใส่ในการเรียน การจัดการเวลา ความละเอียดรอบคอบ และความเพียรพยายาม อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของความรับผิดชอบในการเรียน ซึ่งส่งผลให้สามารถปรับพฤติกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูควรศึกษาเนื้อหา วิธีการนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนไปใช้อย่างละเอียด และอาจทดลองใช้จนเกิดความชำนาญก่อนไปใช้จริง รวมทั้งครูควรจัดเตรียมสื่อการสอน อุปกรณ์ต่างๆที่ต้องใช้ในการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้งให้พร้อม

1.2 ครูควรวางแผนการควบคุมเวลาในการจัดกิจกรรมให้ดี เนื่องจากรูปแบบการสอนส่วนใหญ่เป็นเชิงกิจกรรมและการทำงานกลุ่ม ซึ่งอาจทำให้เวลาในการจัดกิจกรรมมีความคลาดเคลื่อน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทของนักเรียนแต่ละกลุ่มที่ครูนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมด้วย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยไม่ได้เก็บข้อมูลในระยะติดตามผล ในการวิจัยครั้งถัดไปควรเพิ่มการเก็บข้อมูลของนักเรียนกลุ่มทดลองในระยะติดตามผลด้วย เพื่อศึกษาระดับความคงทนของความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง

References

Alai, L. (2021). *The effects of using guidance activities package along with Pga K'nyau Way wisdom to develop responsibility of grades 4–6 students at Houynamsai School, Mae Hong Son Province* [Master's thesis, Sukhothai Thammathirat Open University]. Retrieved from <https://ir.stou.ac.th/bitstream/123456789/12388/1/FULLTEXT.pdf> (In Thai)

- Alai, L., Mekkhachorn, N., & Sansa, N. (2024). The effects of using guidance activities package along with Pga K'nyau Way wisdom to develop responsibility of grades 4–6 students at Houynamsai School, Mae Hong Son Province. *Sikkha Journal of Education*, 11(1), 136–147. Retrieved from <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sikkha/article/view/263369/> (In Thai)
- Aranrut, A. (2020). *The development program reinforce responsibility for students in opportunity expansion schools under the jurisdiction of Kalasin Primary Educational Area Office 3* [Master's thesis, Mahasarakham University]. Retrieved from <http://202.28.34.124/dspace/bitstream/123456789/799/1/58010586046.pdf> (In Thai)
- Boonyarak, C. (2013). *The effects of using a guidance activities package to reinforce the consciousness and responsibility for learning of Mathayom Suksa I students at Propittayapayat School in Bangkok Metropolis* [Master's thesis, Sukhothai Thammathirat Open University]. Retrieved from <https://ir.stou.ac.th/bitstream/123456789/8704/1/140912.pdf> (In Thai)
- Boonsoi, P., Boonsathirakul, J., & Somanandana, V. (2023). The effects of the learning activities based on Trisikkha to enhance the study responsibilities of Mathayom Suksa 2 students at Triamudomsuksanomklao Nonthaburi School. *Journal of Education Naresuan University*, 25(4), 234–243. Retrieved from https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/248915/ (In Thai)
- Charoenit, N., Suksawat, J., & Mekkhachorn, N. (2022). The effects of using a guidance activities package to develop learning responsibility of first-year students with hearing impairment in the vocational diploma program of Buddha Monthon Industrial and Community Education College in Nakhon Pathom Province. *Vocational Education Central Region Journal*, 6(2), 107–114. Retrieved from <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/IVECJournal/article/view/260353/> (In Thai)
- Jaikwang, Y. (2018). *The effects of using a guidance activities package to develop good interpersonal relationship life skills of Mathayom Suksa VI students at Surat Thani 2 School in Surat Thani Province* [Independent study, Sukhothai Thammathirat Open University]. Retrieved from <https://ir.stou.ac.th/handle/123456789/8687> (In Thai)
- Laiphasu, P. (2015). *Factors affecting the learning responsibility of undergraduates, Faculty of Science, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang*. Bangkok: King Mongkut's University of Technology Thonburi. (In Thai)
- Noyarach, J., Saenubol, K., & Praya, N. (2021). Enhancement of learning responsibility of junior high school students through guidance activities. *Journal of Education Research Faculty of Education, Srinakharinwirot University*, 16(2), 13–23. Retrieved from <https://ejournals.swu.ac.th/index.php/jre/article/download/14150/11497/45361> (In Thai)

- Phandet, S. (2020). *The development of guidelines for student-centered learning management in schools under Bueng Kan Primary Educational Service Area* [Master's thesis, Mahasarakham University]. Retrieved from <http://202.28.34.124/dspace/bitstream/123456789/1005/1/58030580021.pdf> (In Thai)
- Suttipong, R. (2019). The outcomes of learning management using contemplative education approach in the Philosophy of Education course in order to promote the responsibility for learning of students at School of Education, University of Phayao. *Journal of Education, Prince of Songkla University Pattani Campus*, 30(3), 30–41. Retrieved from <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/edupsu/article/view/233679/> (In Thai)
- Tanawattanakorn, P. (2019). *The development of self-responsibility in learning of Mathayom Suksa II students with the use of a guidance activities package* [Independent study, Sukhothai Thammathirat Open University]. Retrieved from <https://ir.stou.ac.th/handle/123456789/8428> (In Thai)
- Thongmeekwan, C. (2021). *The enhancement of career decision-making self-efficacy of high school students through guidance activities package* [Master's thesis, Srinakharinwirot University]. Retrieved from <http://ir-ithesis.swu.ac.th/dspace/bitstream/123456789/1909/1/g611130073.pdf> (In Thai)
- Wathanasri, S. (2020). *The effects of using a guidance activities package to develop self-adaptation of Mathayom Suksa 4 students of Uthai Wittayakom School in Uthai Thani Province* [Master's thesis, Sukhothai Thammathirat Open University]. Retrieved from <https://ir.stou.ac.th/handle/123456789/11506> (In Thai)